

DOWORDE WONANDE PAYKUN MO DOWTAAKA FATTIDO NDER BELZIK

Ngel deftel ko
jeyal:

Editeur responsable :
Dirk Van den Bulck, Commissaire général
aux réfugiés et aux apatrides

Cette brochure a été réalisée avec le soutien
du Fonds « Asile, migration et intégration ».

Elle est disponible dans les langues
suivantes : français, néerlandais, anglais, arabe,
pashto, dari, peul, somali, tigrinya et albanais.

Toutes ces versions sont disponibles sur :

www.cgra.be/fr/publications

Version : septembre 2017

KEEWUKI

ON SALMINAAMA	4
JAANIROL FATAGOL	6

1	KO DANNDAL HONNGAL WAAWU'DAA HEBUDE NDER BELZIK?	8
	NOONEEJI WEERDE 'DIDI	9
	KO HON'DUN WONI FATTI'DO?	10
	KO HON'DUN WONI DANNDAL 'DIDABAL?	11

2	A INNAAMA E A WINNDAAMA WANO PAYKUN JANANO MO 'DOWTAACA	12
	KO A PAYKUN JANANO MO 'DOWTAACA	13
	DUUBI MAA 'DIN HINO HAANI ANNDEEDE	14
	REENOOWO MAA'DA ON	15
	WEERDE MAA'DA NDEN KA JAB'BORDE	16
	YEEWTERE MAA'DA NDEN E HEBBINGOL WINNDITORDI NDIN KA OFFIISI HOB'BE 'BEN	17

3	FATTAGOL MAA NGOL KA KOMISERIYAA MAWDU WONANDE FATTI'BE E 'BE ALAA 'BEN LEYDI	18
	HEERTIYANKEEJO JANGAAY MOOLAGOL MAA NGOL	19
	OFIISIYEEJO DANNDAL HINO HAANI WA'DANDE MA YEEWTERE LUGGU'DO	20
	JANNDI FATTAGOL MAA NGOL	24
	FEWJOORE 'DEN YOWITIINDE E ÑAAGUNNDE MAA'DA NDEN	25
	BONII: FATTAGOL MAA NGOL SALAAMA. KO WA'DETE JONNI?	26
	Wullitagol liddu fewjoore bonre	26
	MOYYII: A WONI FATTINI'DO	27
	Ko hon'Dun ngonka FATTI'DO waylii e fii maada?	27
	MOYYII: A YEDAAMA NGONKA DANNDAL 'DIDABAL	28
	Ko hundun ngonka danndal didabal waylii e fii maada?	28

JOKKONDIR E	30

ON SALMINAAMA

Bone hino waawi hewtude kala paykun (cukale) sabu lo'ere maggel. Teentinii non been paykun jananbe be dowtaaka. Heewbe e maɓbe hino ara fattido e leydi ndi be anndaa, be hawra e finaa-tawaaji seertuɗi, baawo yahdu bonnayndu hakkille. Sifa ɗum hino beyda sadtinande be yeewtugol yeewtere laabunde e faamotoonde ko feewti fillayee fattagol maɓbe ngol.

Ko ɗum waɗi Komiseriyaa on moyyini jaanirol (*procédure*) heeriingol ko yowitii e jannugol taskoo deen ñaagune (*demandes d'asile*) moolagol de paykun be dowtaaka ben ñaagotoo.

Aan ko a famɗa-duubiiji mo dowtaaka wondo fattido nder Belzik. Ndee ɗoworde hino sifano maa ɗiin bordi (jaabe) seertuɗi no fattagol waɗirtee e ndii leydi. Famɗa-duubiibe be dowtaaka ben fow hebay ndee ɗoworde ñande be moolii ka Offiisi hobbe ben (*Office des étrangers*).

Beydital
hino ley
ɗoo

Hida waawi yi'ude nder ndee ɗoworde ko ñogga e tobbe hittude den, yahu ka:

www.cgira.be/fr/asile/enfant-dans-la-procedure-dasile

Ka lowre Komiseriyaa, a yi'ay kadi kumpite beyditiide ko yowitii e moolagol nder Belzik.

DOWORDE WONANDE PAYKUN

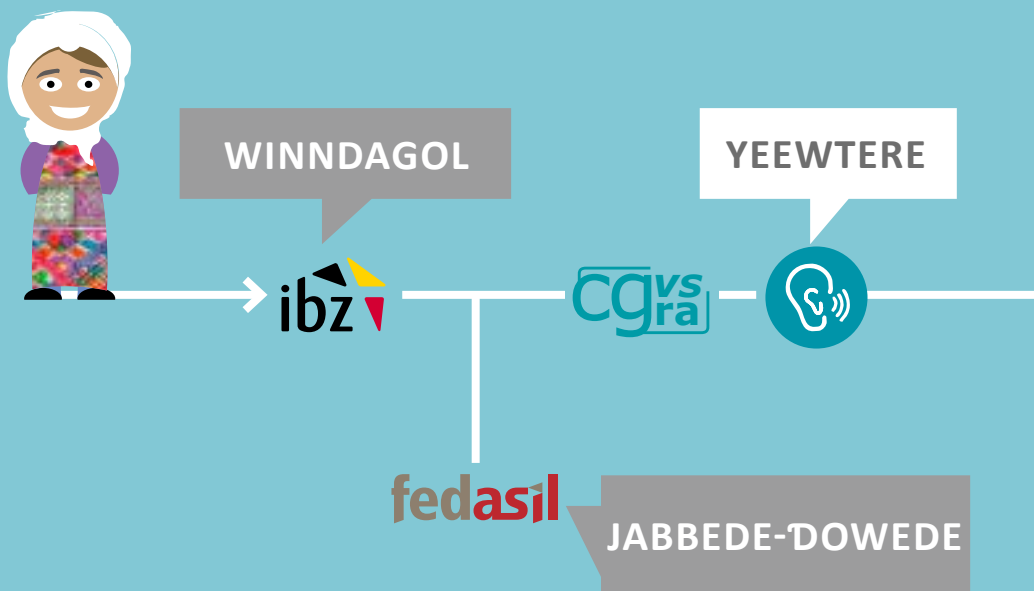
Ndee
balonre
haakoore hino
holla piiji (gede)
di haanudaa
maandaade
tigitigi.

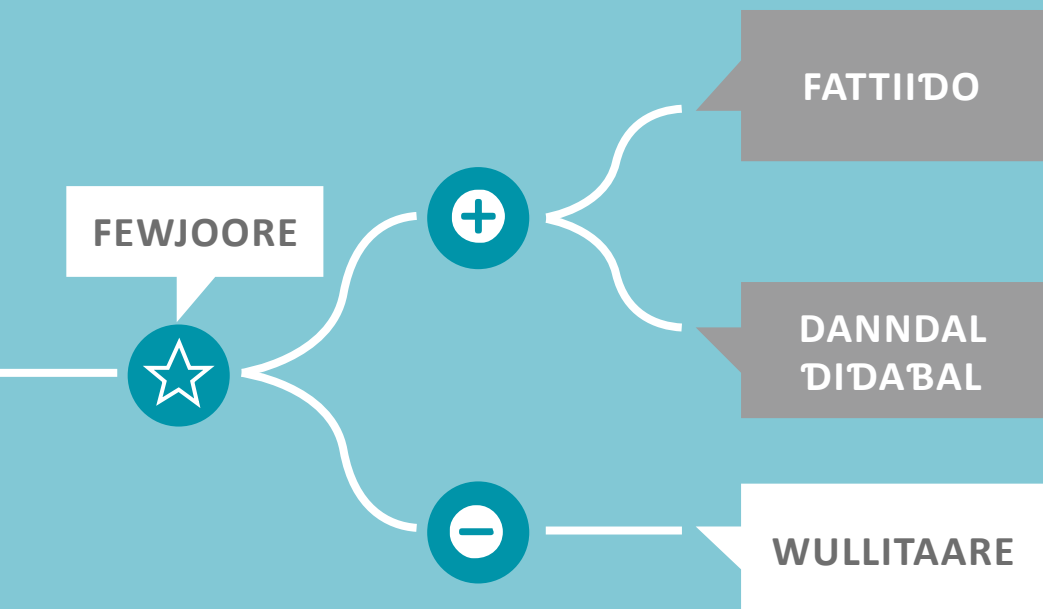
Ndee
balonre
mbuleere hino
holla jokki lowe
internet hittude
ko beyditoraa
kumpital.

DOWORDE WONANDE PAYKUN

JAANIROL FATAGOL

1

KO DANNDAL HONNGAL WAAWU'DAA HE'BUDE NDER BELZIK?

DOWORDE WONANDE PAYKUN

8

NOONEEJI WEERDE 'DIDI

A fattike nder Belzik. E maanaa a torike laamu Belzik ngun yo ngu dannde, ngu reene sabu hiɗa huli wata ko boni hebe ka leydi maa, maa leydi ka hoɗuɗaa ton. Ko dii boneeji waɗi hiɗa hoolii pellet a waawataa hootude ka leydi maa. Belzik hino yeɗa nooneeji fattagol diɗi: ngonka mooliido (*statut de réfugié*) e ngonka danndal diɗabal (*statut de protection subsidiaire*).

KO DANNDAL HONNGAL WAAWUɗAA HEBUDE NDER BELZIK?

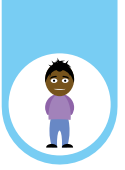

KO HON'DUN WONI FATTIDO?

Belzik siifii ngaal kawral wi'eteengal Kawral Jeneef wonande Fattido. Ngal kawral winndereyankewal hino fawi e Belzik yo danndu reena yimbe wonbe e tampineede, maa hulbe tampineede ka leydi maβbe, maa leydi ka be hodi ton. Hida waawi tampineede sabu:

- yi'anne maada politikii, maa yi'ande beynguure (besngu) maada
- diina maada
- leñol maada
- ngenndi maada
- bii-feddeyaagal maada nder 'dental renndo kaariwal'. 'Dental renndo kaariwal' ko dental yimbe hawtube (renndube) huunde nde be waawataa waylude, be waawataa ittude. Tawa burbe duudude ben hakkunde yimbe leydi maada ndin, maa gollanoobe laamu ngun hino añir maa ndee huunde. Yeru neddo tampinaado sabu wonugol debboti-gorkoti (homoojo).

Si a yaltii ka leydi maada a waawaali hootude toon, tawa ko sabu gooto e dii sabuuji jarjaadi dow doo hadu maa hootude, haray hida gasa yedeede ngonka Fattido e Belzik.

KO HONDUN WONI DANNDAL DIDABAL?

Si tawii muraadu maa ndu hollitufaa laamu Belzik ndun wonaali sabu moolaagol maada ngol jabee, e maanaa a wonaali mooliido jabaado, ndeen Komiseriyaa on hino haani jangude taskoo si hida fotdi e ngonka danndal didabal.

Komiseriyaa on hino haani yedude ma ngonka danndal didabal si tawii wonki maada kin hino hulanaa tigitigi ka nder leydi maa. Hulangol wonki neddo ko yeru:

- jukkungo warayngo maa wareede
- lette, joge hoynayde maa joge de aldaa e neddankaagu
- kambande wonki hulbiniide sabu hare habiraande aalaaji maa hare musidal.

2

A INNAAMA E A
WINNDAAMA WANO
PAYKUN JANANO
MO 'DOWTAAKA

DOWORDE WONANDE PAYKUN

KO A PAYKUN JANANO MO DOWTAAKA

- si a timminaali taho duubi 18
- si hida hodi nder Belzik hara a wondaa e mawbe maada, maa a wondaa e reenoowo (mo sariya jabi)
- si ko e leydi ndi jeyaaka e Dental Erop ngal iwdaa
- si hida moolii maa hida hodi nder Belzik tawa a jogaaki dokimanji hodugol di sariya jabi.

Hida waawi moolanaade hoore maa tuma hewtudaa ka keerol, walla ardaa e reenoowo maada on ka Offiisi hobbe ben. Si ko aan tan, Offiisi hobbe ben nden **anndinay** Sarwiisi Reenoobe ben wonde hida doo e Belzik.

Offiisi hobbe ben ngun wallitoto ma hebbinde derol kumpital, ko humpitiron Sarwiisi Ndeenka kan wonde a hewtanii hoore maada doo e Belzik. Pellet Sarwiisi Ndeenka kan etoto haa hakkeeji maada din teddinee. Bayri ko a cukalel (paykum) maa ko a famda-duubiijo, ko dum wadi hida hatonjini e danndal heeriingal.

Beydital
hino ley
doo

HOOTUGOL KA LEYDI MAA

Si hida faalaa, hida waawi subaade hootugol ka leydi maa tabitaa ton, hay si a wadii ñaagunnde (*application*) moolagol haa gasii. A hebay ballal ko hebiloraa hootugol e coggu yahdu maa ndun. Hida waawi yeewtidude e reenoowo maada on maa foksoneerjo wallitotoodo ma on. A hebay kumpite beyditiide e ndee lowre internet doo: www.retourvolontaire.be

DUUBI MAA 'DIN HINO HAANI ANNDEEDE

A INNAAMA E A WINNDAAMA WANO PAYKUN JANANO MO 'DOWTAAKA

Si sikkitaare naatii ka duubi maa, Sarwiisi Reenoobe ben wadaante fotooji **radiyografi (X-ray) be hottoo duubi maa 'din**. Fotooji X-ray yettee ka daande-junngo maada, ka yi'e balbe maada e ka ñiiye maada. Dii fotooji X-ray yettaadi wallay men e hottagol duubi badiidi duubi maada 'din. Si tawii a jabaali duubi hottaadi 'din, awokaajo maada on hino waawi wallitaade ma haa wullitodaa ka Suudu Leydi (Kosey Detaa), dɔo e balde 60. Si Sarwiisi Reenoobe ben wi'ii ndaartal X-ray ngal hottike wonde hida mari duubi 18 maa a burnii dɔm, a waawataa hebude reenoowo ko wallito maa, a Joggiitete ma wano hellifaado.

DOWORDE WONANDE PAYKUN

REENOOWO MAADA ON

Si tawii sikkitaare naataali e duubi maa dīn, maa hottagol ngol hollii ko a famda-duubiijo, Sarwiisi Reenoobe ben toddanto ma don-e-don **reenoowo** ko wallito maa.

Ka sariya, ko reenoowo on nootanto maa fotde ko wonɗaa kon e nder Belzik fow haa hebaa duubi 18. Ndeenka kan timmay ñande hebuɗaa duubi 18, maa ñande mawbe maada ben, maa goddo waawdo fawtaade ma (mo sariya jabi) hewti e Belzik. Pellet reenoowo ma on wallitoto ma hebaa awokaajo ko darano maa e nder dumunna moolagol ngol. Pellet reenoowo on etoto kadi yo hakkeji maada dīn reene di teddinee nder Belzik, ka jannde, o walle kadi hara deri maada e kaydiji maada dīn fow hino toppitaa, hidi fonndindiraa no haaniri non, ekn (e ko nanndi). O wallitoto ma hebilanodaa ñaagunnde moolagol maa ngol, o sifanto ma ko tawataa yeeso ko weli e ko metti. Reenoowo on aray tawtoore tuma arataa ka Offiisi hobbbe ben fii yeewtere ka Yiilirde Komiseriyaa Kuubal wonande Fattido e Be alaa Leydi (CGVS/CGRA). Pellet o daranto ma haa lamndotoodo ma on teddina hakkeji maa dīn. Tuma lamndetedaa, reenoowo on kañum kadi hino waawi wallitaade sifanagol oo lamndotoodo fii nduu muraadu maada heeriindu.

WEERDE MA'ADA NDEN KA JABBORDE

Fedasil hino fawtii jabbagol Fatttibe ben nder Belzik fow. E maanaa, ko Fedasil jabboto maa bayri ko a famda-duubiiyo mo dowtaaka. Si hida mari musibbe hodube doo e Belzik, hida waawi subaade hodugol ka mabbe. Hida haani weerneede e nokkuure jabborde nde fotdudaa, seertunde e weerde hellifaabe. Nokkuuje Fedasil jabborde den e gollidiibe mabbe (ko wa'i wano Palal Bodewal ngal (*Croix-Rouge*) fow e majje ko "jabborde udditiide". E maanaa si tawii hida doftii sariya jabborde nden, a naatay yaltaa nde faaladaa.

A hoday e nder weerde jabborde fotde ko moolidaa kon fow. Si a hebaali tayannde haa a timminii duubi 18, a eggay nabeadaa e weerde jabborde hellifaabe.

Mo wonii paykun pellet o winndoto e janggirde o yaha o janggoya. Hay si hida hodi ka musibbe maa ben, haray jangngol hino waddi maa.

YEEWTERE MAADA NDEN E HEBBINGOL WINNDITORDI NDIN KA OFFIISI HOBBE BEN

Offiisi hobbe ben nden hino haani nodditude ma aan e reenoowo maada on. Ko adii fow, aan e ofiisaajo fergu on, on winnday **kumpite maada heeriide den haa timma**, e maanaa, o lamndoto ma seeda fii ko ittu maa ka leydi maa, no ardudaa, ekn. Jooni hida waawi sifanaade ofiisaajo on nder yeewtere rabbidudo ko ittu maa ka leydi maa. Yeewtu ofiisaajo on **ko yaltin maa ka leydi maa** e ko wadi a faalaaka hootude ton. Ko e winnditordi (questionnaire) ndin oo yeewtere tuugotoo. Hino moyyan maa yo a sifo ko laabi, feññinaa muraadu maa ndun e iwdi maa ndin. E maanaa, hino waddi maa sifagol sifoore timmunde e sellunde fii:

- innitannde maada nden e ngenndi maadaa ndin
- nokkuuje ka meedudaa hodufe
- innejii beynguure maa nden e nokkuuje ka be meedi hodufe e ka be hodi jooni
- yahdu maada ndun haa hewtudaa Belzik
- sabuuji din fow fii ko ittu maa ka leydi maa.

Si a waawataa Nerlandeere maa Faansiire, nantinoowo hino haani wallitaade ma tuma yeewtere on hewti. Nantinoowo on firay kala ko haaludon; aan e lamndotoodo on. Lamndotoodo on e nantinoowo on hino mardi ahadi ka nder mecce mabbe fii margol gunndoo (sirru). **E maanaa, be yeetotaako neddo tatabo maa gollanoobe laamu ngun ka leydi maada hay huunde e ko humpitudaa be kon.** Si yeewtere dabbo on gasii, Offiisi hobbe ben ngun hewtinay Komiseriyaa on ñaagunnde maa nden. **Aadi mecceyankeeri fii margol e gunndol** (sirru), ndi be ahondiri kambe dido.

3

**FATTAGOL MAA NGOL KA
KOMISERIYAA MAWDU
WONANDE FATTI'BE E
'BE ALAA 'BEN LEYDI**

DOWORDE WONANDE PAYKUN

HEERTIYANKEEJO JANGAAY MOOLAGOL MAA NGOL

Komiseriyaa on hino mari gomu **ofiisiyeejo danndal** heertorbe jannugol taskoo ñaagune fattagol de paykun be dowtaaka ñaagii. Ofiisaajo danndal on ko neddo janngoowo taskoo ñaagunnde maada nden. Himo eltaa haa toowi, o hebii kadi eltal heeriingal ko yowitii e lamndagol cukaloy (paykoy). O lamndoto **ko yahdi e duubi maada din**, tolno jannde maada (ka fewndidaa e jannde) e faaleeji maada heeriidi. Si o tawii hino hitti, kanko ofiisaajo danndal on himo waawi huutoraade aalaaji beyditiidi tuma o lamndoto maa, yeru nate walla fotooji, ko walle sifodaa fii fillayee moolagol maa ngol haa timma, laaba pos.

Komiseriyaa Kuubal wonande Fattibe e Be alaa Leydi on maa lomtiibe mo ben hino halfinaa tayugol ñaagunnde maa nden; be jaabo maa ko ñaagidaa kon.

OFIISIYEEJO DANNDAL HINO HAANI WADANDE MA YEEWTERE LUGGU'DO

Si Komiseriyaa on henndike fiilde (*dossier*) fattagol maa iwrunde e Offisi hobbe ben ngun, Komiseriyaa on hino haani nodditude ma wadon yeewtere. Reenoowo maada on e awokaajo maada on kadi henndoto noddital be ara be tawtooree ñande lamndetadaa.

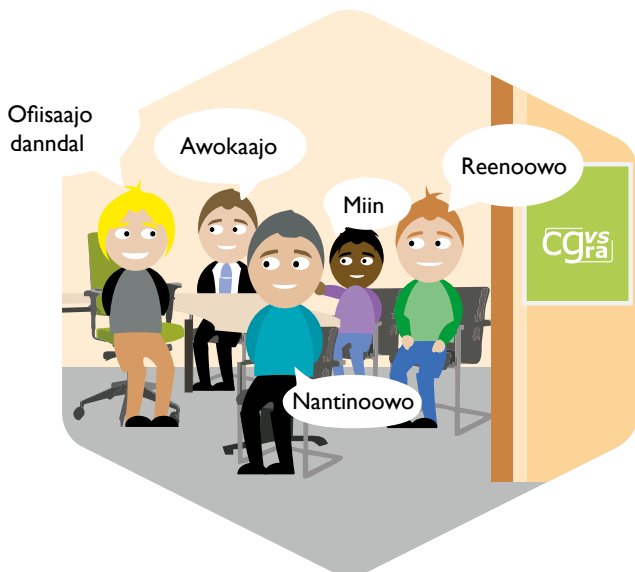
Ko yeewtere maa on woni **senngo burngo himmude nder fattagol maa ngol**. Tuma lamndetadaa, hida mari fehre e yaajeende, sifo ko wadi hida mooloo doo e nder Belzik.

A henndoto batakuru noddital hollayndu ñalaande e saa'i (waktu) nde wadataa yeewtere on. Aan e reenoowo maa on fow **hidon haani arde tawtooree ndeen ñalaande**. Si tawii hida jogii nganto ko wadi a waawataa tawtooreede e ndeen ñalaande, yeru si tawii a sellaa, reenoowo maa on hino haani humpitude Komiseriyaa on fii dum. Himo haani wadude duum doo e balde 15 gila ñalaande landee-jaaboo ebbanoonde nden. Hida haani hollude seedee ko wadi a araali. Ndeen a henndoto noddital kesal e ñalaande hesere wadoyaa yeewtere on.

Reenoowo maada on e awokaajo maada on hino haani wallude ma hebilanodaa yeewtere on. **Ko adii yeewtere on hewtude, hino hitti sanne (moyya) yo a moobindir kumpite e dokimanji duudfi ko seeditora a innitannde maa nden, duubi maa ñin, yahdu maa ndun, sabuuji fattagol ngol, e si tawii no jari, nokkuuje seertude ka terde beynguure maada nden hodi**. Komiseriyaa on hino hatonjini e dee kumpite ko wallitoree e janngugol taskoo ñaagunnde maa nden no moyyiri e no yaawiri. Reenoowo maa on e awokaajo maada on wallitoto ma moobindirgol ñin dokimanji.

Yeewtere den on ko ka Komiseriyaa wadata e nder suudu wirniidu.

Si a waawataa Nerlandeere maa Faransiire, nantinoowo hino haani firande ma. Nantinoowo on hino don ngam (fii) wallitagol ma aan e laamndotoodo on yo on faamondir no haaniri non. Nantinoowo on ukkitotaako hay seeda ka janngugol taskoo ñaagunnde maa. Ofiisaajo dandal on e nantinoowo on ka Komiseriyaa hino haani teddinde reena **aadi mecceyankeeri fii margol e gundol** (sirru), ndi be ahondiri kambe dīdo, wano gundoo marirtee non ka Offiisi hobbe ben.

Neddo hoolniido hino gasa dowtude ma tuma nodditadaa e yeewtere on. Oo neddo hino haani wonde neddo mo hoolidaa gollidoowo e maa e mbaadi mecceyankeeri (sikoloogjo, jannginoowo, foksoneerjo...).

Ko
mi waawi
maandaade
(siftorde)?

KO HUNDUN WAAWU'DAA SABBAGOL FEWUNDO YEEWTERE MAADA DEN KA KOMISERIYAA ?

Ko ofiisaajo danddal on toppitii lamndagol ma. Tigitigi ko o waDIRAA don ko yo o hedito ma.

Fewndo yeewtere on, ofiisaajo danddal on lamndoto ma. Yeewtu mo kala ko annudu'aa fii hoore maada, cadeele maada maa cadeele yimbe badiibe ma. O lamndoto ma kadi fii dokimanji maada din e fii yahdu maada ndun.

Si a faamaali lamndal maa goddum sadtirii ma tuma o lamndoto maa, hida haani yeewtude mo kisan, o annda. Duum hino himmi, hino hada on faljude, kadi dum wallay lamndoto'oo on, o beyda labbinde lamnde makko den.

Si a anndaa ko jaabodaa e lamndal, wi'u a anndaa. Wata fefindo jaabodaa. Miijito ko yoni fii ko faaladaa jaabaade kon.

Jaabo jaabaaji timmudi e jaabaaji selludi.

Hino gasa yeewtere on wadee ko juuti, kono foofande (fowtande) hino ebbaa, aan kadi si hida hatonjini, hida waawi lamndaade yo on foofto (fowto).

Reenoowo maa on hino waawi beydude miijo mum ka yeewtere den.

Baawo yeewtere on, hida waawi fahin beyditude ka fiilde maada kumite e dokimanji. Reenoowo maada on maa awokaajo maada on hino waawi wallitaade ma e den golle.

Ko
mi waawi
maandaade
(siftorde)?

KO HUNDUN OFIISIYEEJO DANNDAL ON SABBOR MA FEWENDO YEEWTERE MAADA DEN KA KOMISERIYAA ?

Komisariyaa on hino haani hebude kumpite woodude den fow si ñaagunnde maa nden waawa janngeede taskee, tayannde yettee. Sariya kan hino fawu maa wallondirde e Komiseeriya on e hoore soobee.

Ofiisaajo danddal on hino sabbor maa ñee tobb'e ley ñoo:

- Haalan mo goonga kan. Jaabor mo nundal fotde ko waawdaa fow jaabaaji timmuɗi.
- Si hino gasa, hollu mo dokimanji seeditora a ñum:
  - duubi maada ñin
  - innitannde maada nden
  - ndenndi maada ndin
  - iwɗi maada ndin
  - hodannde maada jooniire (e yawtuɗe) ka hodunoda aana e ñeynguure maa
  - yahdu maada ndun argol Belzik
  - cafeelee ko hebu maa ka leydi maa.

Pellet si Komiseriyaa on tawii a haalaali goonga ka yeewtere maa, maa a addii dokimanji fenaandeeji, ñaagunnde maada nden jabetaake. Si Komiseriyaa on yiitii fenaande baawo o yefuɗe ma ngonka danddal, fahin be jabitay ngonka maa kan. Be jabitana ñeynguure maa nden kadi, kala nafaore nde be hebi ñoo e Belzik sabu maa. Si a labbinaali pos fii muraadu maa ndun ka yeewtere, maa a waawaali sifaade ko yoni ko haɗu maa addude kumpite yahduɗe e fillayee maa on, Komiseriyaa on waawataa hottaade no muraadu maada ndun hulbinori. Sifa ñum hino waawi waduɗe haa Komiseriyaa on saloo ñaagunnde maa nden.

JANDE FATTAGOL MAA NGOL

Baawo yeewtere maada on, ofiisaajo danndal on **janngay taskoo ñaagunnde maa nden**. O ndaartay:

- si a haalii goonga ka fillayee moolagol maada
- dokimanji e seedeji di adduɗaa seeditordaa fillayee moolagol maada ngol
- muraadu ndun e kuubal ka nder leydi maada, maa nder leydi ka hoɗuɗaa ton
- ñaa teelduɗo (*individual character*) ko muraadu maa ndun sifori. Komiseriyaa on janngay taskoo ñaagune den wootere wootere, gooto kala e ñaagunnde mum. O janngay o taskoo ñaagunnde maa nden; aan tigitigi; o hottoo kulol maada ngol si a hootii ka leydi maada, walla o hottoo ko fillidaa kon ko goonga.

Ko adii Komiseriyaa on tayude ñaagunnde nden, o wadtay yila (hakkille) e duubi maa, kellefuyee maa, tolno jannde maada, walla faaleeji maada heeriidi. **Nafugol paykun on tawti lo'ere makko nden** ko huunde mawnde nafaynde janngoowo fillayee maa on. Famɗa-duubiibe yi'irtaa adunaaru ndun wano hellifaabe, be faamataa ko woni waɗude takko mabbe fow. Ko duum waɗi Komiseriyaa on sabbortaa ma jaabagol ko laabi nder ko lamnadaa kon fow. Si hino hitti, Komiseriyaa on nodditay **seedebe** ko seeditoo ka lamndee-jaaboo (yeru: bappa/kaawu, yaaye/neene-tokooso/neene-mawɗo wonbe doo e nder Belzik), ko wallito maa e labbingol muraadu maada ndun.

Ka timmoode, ka janngugol taskoo ñaagunnde maa nden, Komiseriyaa on hino waawi huutorde kumpite leydi maada ndin, yeru kumpite yowitiide e faybe e paykun wonbe ka leydi maada.

FEWJOORE 'DEN YOWITIINDE E ÑAAGUNDE MAADA NDEN

Dumunna baawo yewtere maada on gasude, a hebay kaydijji tayannde iwruđi ka Komiseriyaa. Kaydijji neeneji ndee tayannde ko ka reenoowo maada on haani neldeede. Awokaajo maa on hebay kopi, kanko kadi. Aan kadi be postante kopi ka jokkorde maada, walla be nelde faksi ka weerde jabborde ka hođuɗaa don. Ka tayannde, Komiseriyaa Kuubal on huutoray haala yahduka e duubi maa din e iwdi maa ndin.

Si a hebii fewjoore bonde, awokaa maada on maa foksoneerjo sifanto ma ko wađi Komiseriyaa on salii ñaagunnde maa nden.

Beydital hino ley doo

Ko tippude e piiji (gede) wondii e fiilde moolagol maa ngol fow wadata haa Komiseriyaa Kuubal on yetta tayannde moyyunde (o yede ngonka danndal) maa o yetta tayannde ñakkunde (o saloo yedude ma ngonka danndal). Fewjoore bonde seertude hino gasa yetteede. Janngu beydital ka lowre doo: www.cgysra.be/fr/asile/les-types-de-decision

FATTAGOL MAA NGOL KA KOMISERIYAA MAWDU WONANDE FATTIBE E 'BE ALAA 'BEN LEYDI

BONII: FATTAGOL MAA NGOL SALAAMA. KO WADETE JONNI?

Komisariyaa on yettii fewjoore o salike yedude ma ngonka fattiido, maa ngonka danndal didabal. Seedeji timmudi hoolniidi hebaaki ko holla be wonki maada kin hino hulanaa, maa ko hollata be lettete be jukke ka leydi maada si a hootii. Komisariyaa on sifanto ma e nder fewjoore nden ko wadi o salii ñaagunnde fattagol maa ngol.

WULLITAGOL LIDDU FEWJOORE BONRE

Komisariyaa on salike yedude ma ngonka fattiido, maa ngonka danndal didabal? Maa a hebii ngonka danndal didabal kono hida faalaa yo be yede ngonka fattiido? Sifa dum; hida waawi **wullitaade** liddle ndee fewjoore bonde nde Komisariyaa on yetti. Ndee wullitannde hino haani feewtineede Suudu Muraadi Jananbe ndun (CALL/CCE). Reenoowo maa on e awokaa maa on hino waawi wallitaade ma. Hida mari hakkee wonugol nder Belzik haa be jaaboo ko wullitidaa kon, maa haa timminaa duubi 18. Si wullitannde maa nden salaama, hawrii a timminii duubi 18, hida haani hootude ka leydi maa.

**Beydital
hino ley
doo**

Suudu Muraadi Jananbe ndun hino haani yettude tayande fii ko yimbe ben wullitotoo kon e hoore Komisariyaa on. Bordi wullitagol seertuɗi hino woodi, tayannde kala e borngol (yaabre) mum. Suudu Muraadi Jananbe ndun (CALL/CCE) ñaaway ñaawoore tuugiinde e daliilaaji timmudi. Janngu beydital doo:

www.cgra.be/fr/asile/recours

MOYYII: A WONI FATTINIIDO

Fewjoore yedugaal ngonka fattiido: Komiseriyaa on jabanii ma a wonii fattiido.

KO HONDUN NGONKA FATTIIDO WAYLII E FII MAADA?

Ko adii fow; a hebay kaydi hodirdi ndi duubi 5 ko newnane hodude e nder Belzik. Sariya hino jaban maa addude jibinbe (dañbe) ma ben e beynguure maada nden, addiraa be kaydi maada ndin.

Ko yahata balde 30 baawo tayannde maada nden, a hebay **seedee fattiido**. Ko otomatik Komiseriyaa on neldirte dum.

Si hida hatonjini e dokimanji siwil (ko wa'i wano kaydi jibinannde), hida waawi naadude dokimanru winndaandu ka "Wallirde Fattiido jabaabe e yimbe be alaa leydi" ka Komiseriyaa. Si ko paaspooru yahdu wonande Fattiido faaladaa, hida haani yahude ka ardiibe saare ka hodudaa don. Bayri ko a mooliido jabaado, hida tojanaa yahrude ka leydi maa.

**Beydital
hino ley
doo**

Bayri ko a fattiido jabaado, teddingol sariya Belzik on hino waddi maa. Jokkugol sariya Belzik on hino waddor maa wano waddori Belziknaabe ben. Hida waawi yiitude kumpital beyditiingal ko yowitii e hakkeji maada e waddiidi maada, e dokimanji di waawudaa hebude e juude Komiseriyaa on bayri ko a mooliido jabaado, ka lowe ley doo:

www.cgrra.be/fr/asile/refugie-reconnu

www.cgrra.be/fr/documents

MOYYII: A YE'DAAMA NGONKA DANNDAL D'DABAL

Tayannde fii salagol ngonka mooliido e fii yedugol ngonka danndal d'idabal: piiji (gede) timmudi hebaaki ko moolagol maa ngol jabiree kono, bayri wonki maa kin hino hulanaa tigitigi, a waawataa hootude ka leydi maada jooni-jooni.

KO HUNDUN NGONKA DANNDAL D'DABAL WAYLII E FII MAADA?

Ka fuddoode, a hebay kaydi hodirdi ndi hitaande, hindi waawi hesdintineede. Hida waawi addirde ndi jibinbe ma ben e beynguure maada nden.

Kono Komiseriyaa on moyyintaa dokimanji siwil fii been yimbe yedaabe ngonka danndal d'idabal. Si hida faalaa yahude ka njananiri, haray hida haani huutoraade paaspooru leydi maa ndin.

**Beydital
hino ley
doo**

Si a hebii ngonka danndal d'idabal, haray yoga e sariyaaji leydi maada ndin haa jooni hino waawi huutoreede e nder Belzik, yeru sariyaaji toddiidi duubi kellefuyee e sariyaaji toddiidi dagagal dewgal. Janngu fahin ka:

<http://www.cgra.be/fr/asile/beneficiaire-de-la-protection-subsidaire>

Mido
maandii
(siftori)
dum!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Jokkondir e

COMMISSIONER GENERAL FOR REFUGEES AND STATELESS PERSONS

WTC II

Boulevard du Roi Albert II, n° 26A

1000 BRUSSELS

Tel +32 (0)2 205 51 11

Faksi +32 (0)2 205 51 15

Limeel: cgra.info@ibz.fgov.be

Lowre: www.cgra.be

YE'BRE PAYKUN 'BEN

Komiseriyaa on hino marani paykun ben kordinoowo. Oo kordinoowo hino anndi kala ko yowitii e ñaagune (applications) moolagol iwrude e paykun jananbe be dowtaaka. O toppitoto ñaagune den fow no keldiri. Reenoobe jogiibe lamnde walla jogiibe pehe e miijooji fii bordi (jaabe) moolagol ngol hino waawi jokkondirde e makko. limeel:

Limeel: CGRA-CGVS.Mineurs@ibz.fgov.be

Tel +32 (0)2 205 53 06

Faksi +32 (0)2 205 50 05

Tawde Komiseriyaa on ko ardorde Fattagol ñiibunde e jeytiinde, ko dum wadi ñande fow hinde jokkondira e gollidiibe duuduube Belziknaabe, Eropnaabe e winndereyankoobe.

Janngu beydital doo: www.cgra.be/fr/les-partenaires

Hida faalaa
jannude beydital
fii Komiseriyaa on?

Yahu ka lowre amen:
www.cgra.be

COMMISSARIAT GÉNÉRAL AUX RÉFUGIÉS ET AUX APATRIDES

WTC II, bd du Roi Albert II, n° 26A, 1000 BRUXELLES

cgra.info@ibz.fgov.be

T +32 2 205 51 11

www.cgra.be

F +32 2 205 51 15

Vers une politique de migration
plus intégrée, grâce au FAMI